

ETIKA TANMENET (36 óra)

A legelső óra bemutatkozással, a témák kiosztásával, a kiselőadásokkal kapcsolatos kérdések megtárgyalásával és pedagógiai céljaim ismertetésével telik. (A II. tematikai egység órakeretéből loptam el. Pontosabban: azt csak három órával egészítem ki, nem négygel.)

I. tematikai egység: Egyén és közösség (órakeret: 14 óra)

Témakör: *A kapcsolatok etikája*

1. óra Szexualitika. Eladhatja-e az ember a testét? (Szervkereskedelem és prostitúció)
Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 90-91., 93-94. és 155-157. old.
2. óra Házasság. Házasság azonos neműek között. Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 294-301. old.
3. óra Családi szerepek. Hogyan nyomják el a férfiak a nőket? Szemelvények Bourdieu: *Férfiuralom* c. könyvéből.
4. óra Szülők és gyermekek. Részletek Bruno Bettelheim *A végső határ* c. könyvének „Egy kevésbé tanulmányozott viselkedésmód: az erőszak” c. fejezetéből.

Témakör: *Társadalmi szolidaritás*

5. óra Hátrányos élethelyzetek. Helyes-e Michael Jordan megadóztatása a szegények javára?
Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 76-89. old.
6. óra Társadalmi igazságosság és/vagy kölcsönös segítség. Helyes-e a pozitív diszkrimináció? Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 197-209. old.
7. óra A betegekkel és szegényekkel való törődés mint erkölcsi kötelesség. Miből élnek a szegények Magyarországon? Messing Vera – Molnár Emília: Válaszok a pénztelenségre: szegény cigány és nem cigány családok megélhetési stratégiái

Témakör: *Törvény és lelkiismeret*

8. óra Jogok és kötelességek. Általános hadkötelezettség legyen, vagy zsoldos hadsereg?
Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 96-113. old.
9. óra Erkölcs és politika. Kell-e bocsánatot kérnünk elődeink bűneiért? Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 243-251. old.

Témakör: *Szavak és tettek*

10. óra Visszaélés a szólásszabadsággal? Catherine A. MacKinnon és Ronald Dworkin vitája a pornográfiáról (részletek)

9. óra Az ökológiai válság mint erkölcsi kérdés. Holmes Roston III „A környezeti etika időszerű kérdései” című tanulmánya.

10. óra Számít-e erkölcsileg, amit más lényekkel teszünk? Peter Singer „Minden állat egyenlő” c. tanulmánya.

Témakör: *A közösség és a korrupció problémája*

11. óra Tisztességes és tisztességtelen érdekérvényesítés. Jogos és jogtalan előnyszerzés, a megvesztegetés, a megvesztegethetőség. Magánérdek és közjó. A korrupció jelensége és veszélyei, hatalommal való visszaélés és korrupció a mindennapokban. Hogyan lehet a megvesztegetést, a korrupciót megszüntetni? Lehet-e hála jele a hálapénz? Ki hibázik, aki adja, vagy aki kapja? A korrupció elleni fellépés lehetőségei, az egyén és a közösség felelőssége. Egyéni kutatás alapján kell előadni valamelyik témát.

Témakör: *Felelősség utódainkért*

12. óra Az emberiség közös öröksége. A jövő nemzedékek jogai. A ma élők felelőssége. Sir Richard Attenborough dokumentumfilmje: *Az élet jövője*.

III. tematikai egység: Alapvető etika (órakeret: 9 óra)

Témakör: *Az erkölcsi gondolkodás alapjai*

1. óra Tények és értékek. Kifejezhető-e pénzben az emberi élet értéke? Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 58-65. old

2. óra Jó és rossz. Fel szabad-e áldozni egy ember életét egy másik ember életének megmentése érdekében? (Afgán kecskepásztorok, emberevő angol matrózok, megkínzott terroristák) Michael J. Sandel: *Mi igazságos ... és mi nem?* 40-43., 47-49. és 54-56. old.

Témakör: *Bibliai erkölcsi értékek a világi etikában*

3. óra Dokumentumfilm-részletek Teréz anyáról. Beszélgetés a keresztény caritas és a modern szociális érzékenység összefüggéseiről.

4. óra A világvallások emberképe és etikája. Szemelvények Richard Dawkins *Isteni téveszme* c. művéből.

Témakör: *Mit kell akarnom? Az erkölcsi döntés*

5. óra Kötelesség és szabadság. Részletek Jean-Paul Sartre *Az egzisztencializmus: humanizmus* című könyvéből.

6. óra A kanti kötelességetika és bírálata. Részlet Michael J. Sandel *Mi igazságos... és mi nem?* című könyvéből (140-155. old.)